

Әрқайсымыздың дауысымыз маңызды!

15 НАУРЫЗ МАРТА

Важен голос каждого из нас!

РЕФЕРЕНДУМ

МЕМЛЕКЕТ БАСШЫСЫ XXV ҚЫСҚЫ ОЛИМПИАДА ОЙЫНДАРЫНЫҢ ЧЕМПИОНЫ МИХАИЛ ШАЙДОРОВТЫ МАРАПАТТАДЫ

Ақорда резиденциясында XXV Қысқы Олимпиада ойындарының жеңімпазы Михаил Шайдаров пен оның жаттықтырушыларын марапаттау рәсімі өтті.

Президент Қасым-Жомарт Тоқаев салтанатты іс-шарада сөйлеген сөзінде Қазақстан үшін бұл Олимпиаданың орны ерекше екенін айтты.

– Отандасымыз Михаил Шайдаров тамаша өнер көрсетті. Мәнерлеп сырғанаудан алтын медальға ие болып, көк Туымызды Олимп шыңына көтерді. Сондықтан Михаилға алғысымды білдіріп, құтты болсын дегім келеді. Ақордада жиналып отырған адамдарға, ең алдымен, Михаилдың әкесі мен жеңімпаздың бапкеріне ризашылығымды айтамын. Баршаңызды тағы да шын жүректен құттықтаймын! Сіздер қажырлы және табанды еңбектің арқасында Михаилды мықты спортшы, нағыз дарын иесі ретінде бүкіл әлемге паш еттіңіздер. Халқымыз Михаилды мақтан тұтады, ал жас буын одан үлгі алады. Олимпиада жеңімпазы болу – биік мақсат жолында кез келген қиындықты жеңу, яғни, ұзақ әрі күрделі жолға дайын болу деген сөз. Темірдей тәртіппен күн сайын тынымсыз жұмыс істеген адам ғана зор табысқа жетері анық, – деді Мемлекет басшысы.

Қасым-Жомарт Тоқаев Михаил Шайдаровтың жеңісі еліміз үшін теңдесі жоқ жетістік саналатынына назар аударды. Біріншіден, бұл – көптен күткен, яғни, 32 жылдан кейін қол жеткізген тарихи жүлде. Екіншіден, бұл – мәнерлеп сырғанаудан ел қоржынына түскен алғашқы Олимпиада алтыны. Үшіншіден, күллі әлем елімізде әйгілі спортшы Денис Теннің жолын жалғастыратын дарынды жастардың бар екеніне куә болды. Михаил Шайдаровтың Олимпиадада көрсеткен керемет өнері, сөзсіз, тарихи жетістік, нағыз триумф. Кор-

тина д'Ампеццо муз айдынында отандасымыздың жұлдызы жарқырады. Бұл – Олимпиада чемпионының өзін-өзі шыңдап, өз күшіне сенгенін, мәнерлеп сырғанау сияқты аса қиын спорт түріне деген ерекше махаббатының жемісі, – деді Президент.

Мемлекет басшысы Олимпиада чемпионының әкесі әрі алғашқы бапкері Станислав Шайдаровтың еңбегіне айрықша тоқталды.

– Станислав Александрович – мәнерлеп сырғанаудан Қазақстанның бірнеше дүркін чемпионы. Әкесі, тұңғыш бапкері ретінде Михаилдың муз айдынындағы алғашқы қадамын жасауға көмектесіп, өмірдің ең қиын сәттерінде әрдайым ұлының жанында болған адам. Мемлекет басшысы ретінде Қазақстан Республикасының көк Туын әлемнің басты спорт аренасында биік желбіреткен осындай ұлды, отаншыл азаматты тәрбиелегеніңіз үшін Сізге шын жүректен алғыс айтамын. Баспасөз бетіндегі сұхбатыңызды оқып шықтым. Михаилдан мейіріміздің аямай, талантты перзентіңіздің спорттағы ерекше миссиясына титтей де күмән келтірмей, әкелік парызыңызды адал әрі лайықты атқардыңыз. Биік шыңға апарар бұралаң жолдан бірге өттіңіздер. Енді сол табан ақы, маңдай тердің жемісін көріп, құрмет пен қошеметке бөленіп жатсыздар. Бүгінде халқымыз Сіздерді ардақ тұтады. Отаншылдықтың нағыз үлгісін көрсеткендеріңіз үшін еліміз Сіздерге ризашылығын білдіреді. Жұртшылықтың алғаусыз

алғысы мен құрметіне мен де қосыламын, – деді Қасым-Жомарт Тоқаев.

Президент чемпионның бапкері, әйгілі спортшы, 1994 жылғы Олимпиада жеңімпазы, әлем чемпионы Алексей Урмановқа ыстық ықыласын білдірді.

– Мәнерлеп сырғанау спортындағы білікті маман ретінде ерен жетістіктеріңізді жалғайтын лайықты ізбасар дайындадыңыз. Сол үшін Сізге зор алғыс айтамын. Осынау тамаша табысқа салалық министрлік, федерация, сондай-ақ атақты боксшымыз, жақында ескі Дүниежүзілік бокс даңқы залына жазылған Геннадий Головкин басқаратын Ұлттық Олимпиада комитеті елеулі үлес қосты. Отандастарымыз спорттың бәсекеңіз қиындықтарын, әсіресе, еркін бағдарламадан кейінгі Михаилдың күрделі жағдайын тебіреніспен бақылап отырды. Бірақ ол тәуекелге барып, жер-жаһанның басты байрақты бәсекесіндегі жеңісті жұлпып алды. Бұл да кездесісоқ емес. Өзіне берілген жалғыз мүмкіндікті екінші бірі сәтті пайдалана алмайды. Әдетте жарысқа түскенде «бақ шаба ма, бап шаба ма» деп жағайды. Бірақ «еңбек – бәрін де жеңбек» деген ұлағатты да ұмытпайық.

Михаилдың жеңісі мыңдаған жастарымызды спортпен шұғылдануға жігерлендірді. Еңбек етсең, ерік-жігерің мұқалмай, батыл әрекет қылсаң, кез келген, тіпті жетпестей көрінетін арманның өзі орындалатынына сенімін күшейтті. Бүгінде еліміздегі мыңдаған ұл-қыз Михаил Шайдаровқа қызыға қарап, еліктейді, даңқты спортшы болғысы келеді. Демек еліміздің ұлдары әлемдік спорттың биігінде жарқырай көрінетін күн алда. Барша Олимпиада

чемпиондарының аты әлем спортының жылнамасына жазылады, олардың жетістіктері Лозаннадағы Халықаралық Олимпиада комитетінің музейінде тіркеледі. Енді түрлі елдің туристері Михаил Шайдаровтың 2026 жылғы Олимпиададағы тамаша жеңісі туралы білетін болады, – деді Мемлекет басшысы.

Қасым-Жомарт Тоқаев мемлекет тарапынан бұқаралық және кәсіби спорттың дамуына қолайлы жағдай жасалатынын айтты. Бұл – мемлекеттік саясаттың басым бағыты.

– Олимпиададағы нәтиже әрқашан ел дамуының маңызды көрсеткіштерінің бірі саналған, алдағы уақытта да солай бола бермек. Қазақстан осы жарыстарға қатысқан спортшылардың саны жағынан 25-орынға табан тіреді. Біз алдына мақсат қойған әр еңбеккер жан өзінің қабілет-қарымтын көрсете алатын, соның ішінде спортта көздеген биігіне жетуі үшін мол мүмкіндікке жол ашатын Әділетті Қазақстанды құрып жатырмыз.

Адал бәсеке, меритократия, тәртіп пен жауапкершілік, бұл – үлкен спорттың да, кез келген қуатты мемлекеттің де діңгегі.

Ұлттың жасампаздық қуатын арттыру республикалық референдумға шығарылған жаңа халықтық Конституция жобасының негізгі мазмұндық өзегі болып отыр. Ата Заңдағы әділдік, тәртіпке бағыну, табиғатты аялау, отаншылдық қағидастары мемлекет іргесін бекемдеп, өркендеудің қозғаушы күшіне айналады, – деді Мемлекет басшысы.

Президенттің пікірінше, мемлекеттің дамуы да үлкен спортқа ұқсас: кім алдына биік мақсат қояды, табанды еңбек етеді, бірлесіп жұмыс істейді, сол жетістікке жетеді.

– Бүгін біз жеңіске жетуге бар күш-жігерін жұмсап, жеке рекордтарын жаңартқан Михаил мен ұлттық құрама мүшелерін құттықтаймыз. Кейбір спортшыларымыз осындай ауқымдағы жарысқа алғаш рет қатысса да, олар лайықты өнер көрсетті.

Көптеген спортшымыз өздері сынға түскен сайыста үздік ондыққа енді. Бұл болашақтағы табыстарға жол ашады. Азаматтарымыздың халықаралық деңгейдегі жетістіктері, мейлі, ол спортта немесе оқушылар мен студенттер олимпиадасында өнерде, тіпті басқа салаларда

болсын, еліміздің өркендеп келе жатқанын көрсетеді. Таяуда Милан мен Кортинада Қысқы Паралимпиада ойындары басталады. Спортшыларымызға сәттілік тілеймін, – деді Қасым-Жомарт Тоқаев.

Мемлекет басшысы сөзін қорытындылай келе, екі жылдан кейін атлеттеріміз Лос-Анджелесте өтетін Жазғы Олимпиада ойындарына қатысатынын еске салды.

– Туризм және спорт министрлігі, Ұлттық Олимпиада комитеті, федерациялар бірлесе жұмыс атқарып, құрама мүшелерін жан-жақты қолдауға тиіс. 2029 жылы Алматы қаласында өтетін Қысқы Азия ойындарына ерекше назар аудару қажет. Ойындар ең жоғары деңгейде ұйымдастырылуы керек.

Бұл – Қазақстандағы спорттың дамуына тың серпін беріп, экономика мен туризм салаларына оң ықпал ететін өте маңызды іс-шара, – деді Қасым-Жомарт Тоқаев.

Президент XXV Қысқы Олимпиада ойындарындағы жетістіктері үшін Михаил Шайдаровты II дәрежелі «Барыс» орденімен, бапкері, жаттықтырушы-кеңесші Алексей Урмановты II дәрежелі «Достық» орденімен марапаттады. «Құрмет» ордені Қазақстан Республикасының мәнерлеп сырғанаудан ұлттық құрама командасының бас жаттықтырушысы Әсем Қасановаға, мәнерлеп сырғанаудан жаттықтырушы Станислав Шайдаровқа Қазақстандық конькимен мәнерлеп сырғанау одағының президенті Бауыржан Ералыға табысталды.

Олимпиада чемпионы Михаил Шайдаров көрсеткен қолдауы үшін Қасым-Жомарт Тоқаевқа және барша отандасымызға ризашылығын білдірді.

– Құрметті Қасым-Жомарт Кемелұлы!

Бұл кездесуге Олимпиада чемпионы ретінде қатысу – мен үшін зор мәртебе. Алтын медаль – менің ғана емес, ата-анамның, бапкерлерімнің және мен үшін алаңдап, қолдау көрсеткен барша қазақстандықтың жеңісі. Бұл аянбай тер төгіп жұмыс істесең, жақын жандардың махаббаты мен сенімі болса, армандардың орындалатынын көрсетеді. Президент мырза, Сіздің қолдауыңыздың арқасында спортшылар үлкен жетістіктерге, жаңа тарихи рекордтарға қол жеткізіп жүр. Мен Олимпиада алтынымен шектелмеймін. Алдымда ұзақ жол бар. Елімнің сенімін ақтап, жас ұрпаққа үлгі болып, халқымыздың мерейін үстем еткім келеді. Рахмет Сізге! Сүйікті Отаным, Қазақстанымға қызмет етемін, – деді Михаил Шайдаров.

ЖЕТИСУДА ЖАС КӘСІПКЕР ҚОЛ АШЫТҚЫМЕН ПІСІРЕЛЕТІН НАН ӨНДІРІСІН ЖОЛҒА ҚОЙДЫ

Жетісу облысында жас кәсіпкер қолдан пісіретін нан өндірісін жолға қойды. Мамандығы экономист бола тұра, наубайшы кәсібін өз бетінше меңгерген ол «тірі» қол ашытқыларды ғана пайдаланып, ашытқы (дрожж) қоспай дайындалатын «пайдалы» нанның жеті түрін өндіруде. Қазіргі таңда кәсіпорында жергілікті ұнды пайдалана отырып, күніне 350-ге жуық өнім дайындалады. Дайын өнім облыс орталығындағы 25 дүкенге жеткізіледі. Алдағы уақытта кәсіпкер өнім түрлерін көбейтіп, өндіріс көлемін ұлғайтып, республикалық деңгейге шығуды жоспарлап отыр, - деп хабарлайды Жетісу облысы әкімінің баспасөз қызметі.

Ерболат Еренталов жұмыс күні ыстық нанның аңқыған иісінен басталатынын айтады. Он сегіз жасынан бастап кәсіпкерлікпен айналысып келе жатқан ол шағын болса да, өз наубайханасын ашууды ұйғарды. Нарықтағы сұранысты зерттеп, нан-тоқаш өнімдерін өндірумен айналысқан жөн деп шешкен. Алдымен алты ай бойы Алматы қаласында білім алып, тәжірибе жинақтап, нағыз үй нанының дәмін сезіндіретін өнім дайындаудың қыр-сырын меңгерді.

– Нан өндірісі саласында жаңалық ашу мүмкін емес сияқты көрінеді. Бірақ мен Талдықорған қаласының нарығын зерттей келе, өз орнымды тауып, қаламызда жоқ қол наны өндірісін жолға қойдым. Яғни, баршаға таныс өнімді жаңартып, табиғи әрі пайдалы ете түсуге болады. Менің құпиям қарапайым, бар болғаны табиғи ашытқы, қоспасыз, тек табиғи ингредиенттер ғана қолданамын. Біздің шағын наубайханамыз жаз мезгілінен бері жұмыс істеп келеді. Қазіргі таңда тұрақты түрде алты адам еңбек етеді. Барлығымыз бірлесіп, бұл бастаманы үлкейтуге, пайдалы іске айналдыруға күш салып жатырмыз, – дейді жас наубайшы.

– Нан бізді отбасымыздың тарихымен, салт-дәстүрімізбен, мәдени мұрамызбен байланыстырады. Сондықтан наубайханама атамның есімін бердім, – деп сөзін жалғастырады Ерболат. – Қол ашытқымен дайындалатын нан пісіруге көбірек уақыт кетеді, өйткені үдерістің басым бөлігі қолмен атқарылады. Біз тек қамыр илейтін құрылғыны ғана қолданамыз. Ашытқының орнына табиғи ашытқы пайдаланамыз. Қамырдың ұзақ уақыт ашытылуының арқасында өнімнің ішкі құрылымы кеуекті, қыртысы қытырлақ, ал иісі ерекше әрі қанық болады. Қазіргі таңда біз тартин нанын, дөңді және мүкжидек қосылған нан, дөңді багет, бородино наны мен қара бидай нанын, чиабатта және қарақұмық чиабаттасын пісіреміз. Сонымен қатар күн сайын 60 бөлке әлеуметтік нан пісіреміз. Сұраныс болса, круассан, синнабон, прэндік, самса және басқа да түрлі нан-тоқаш өнімдерін дайындауға мүмкіндігіміз бар. Қажетті құрал-жабдықтарымыз да, өсіп-өркендеуге деген ниетіміз де жеткілікті.

Тағы бір ерекшелігі – наубайханада дайын нан қарқынды мұздату әдісінен өткізіледі. Соның арқасында өнімді алыс жерлерге тасымалдауға мүмкіндік бар.

– Қазіргі уақытта наубайханамыздың өнімі тек Талдықорған қаласында сатылып жатыр. Алдағы уақытта облыстық, республикалық деңгейге шықсақ дейміз. Ол үшін ең алдымен сапалы әрі пайдалы өнім өндіруге бар күшімізді салып келеміз. Әрине, мемлекет тарапынан қолдау болса, өндірісті кеңейтіп, ассортиментті ұлғайтуға дайынбыз. Әр адам өмірде өз орнын тауып, табысқа жете алады деп санаймын. Ол үшін өз ісінді сүйіп, оны жан-тәніңмен беріле істеуің керек, – деп түйіндеді сөзін Ерболат.

Ерболаттың талпынысының тарихы – Талдықорған қаласындағы шағын және орта бизнестің дамуының жарқын мысалдарының бірі.

Бұл ретте атап өтсек, Талдықорған қаласының шағын және орта бизнес саласында шамамен 21 мың кәсіпкерлік субъектісі жұмыс істейді, ал бұл салада жұмыспен қамтылғандар саны 40,9 мың адамға жеткен.

Фотограф: Дмитрий Ерофеев
Жетісу облысы әкімінің баспасөз қызметі.

ЗАҢДЫ БІЛУ ӨЗ МҮДДЕЛЕРІҢДІ ҚОРҒАУДЫҢ БАСТЫ КЕШІЛІ

Құқықтық мемлекет деген ұғым жай ғана әдемі тұжырым емес, ол күнделікті өмірімізде нақты көрініс табуға тиіс қағида. Мемлекеттің басты тірегі заң, ал заңның шынайы күші оны азаматтардың білуі мен құрметтеуінде. Біздің мемлекетіміздің құқықтық негізі Қазақстан Республикасының Конституциясы. Бұл құжатта әрбір азаматтың негізгі құқықтары мен бостандықтары бекітілген. Заң мен сот алдында теңдік, меншік құқығын қорғау, еңбек ету еркіндігі, ар-ождан бостандығы мұның бәрі қағаз жүзіндегі декларация ғана емес, нақты кепілдік берілген құқықтар. Алайда құқықтардың заңда баяндалуы олардың автоматты түрде қорғайды дегенді білдірмейді. Құқықты қорғау үшін оны білу, түсіну және дұрыс пайдалану қажет.

Сот тәжірибесінде жиі кездесетін жағдайлардың бірі азаматтардың өз құқықтық қатынастарының мазмұнын толық түсінбеуі. Еңбек шартын оқымай қол қою, несие келісімінің талаптарына мән бермеу, мүлктік құқықтарды уақытылы тіркемей жүру, шағым беру мерзімін өткізіп алу мұның бәрі кейін дауға айналып жатады. Қолданыстағы Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексі азаматтық айналымдағы қатынастарды нақты реттейді, ал Қазақстан Республикасының Қылмыстық кодексі қоғамға қауіпті әрекеттер үшін жауаптылықты белгілейді. Бірақ осы нормаларды білмеу жауапкершіліктен босатпайды және көбіне құқықты қорғауды қиындатады.

Құқықтық сауаттылық тек даулы жағдай туындағанда ғана қажет емес. Ол күнделікті өмірдің ажырамас бөлігі. Пәтер сатып алу, кәсіп бастау, интернет арқылы келісім жасау, дербес деректерді қорғау мұның бәрі құқықтық салдары бар әрекеттер. Әсіресе цифрлық технологиялар кең тараған кезеңде алаяқтық тәуекелдері артып отыр. Осындай жағдайда азамат өзінің заңды мүмкіндіктерін, қорғану тәсілдерін және міндеттерін нақты білуге тиіс.

Заңды білу тек құқықтарды талап ету емес, сонымен қатар жауапкершілікті сезіну. Әрбір құқық белгілі бір міндетпен қатар жүреді. Қоғамдық тәртіпті сақтау, өзгенің құқығына құрметпен қарау, шарт талаптарын адал орындау құқықтық мемлекеттің негізі осында. Заңға селқос қарау, «білмедім» деген уәжде сүйену құқықтық салдардан құтқармайды.

Сот құқықты қорғаудың соңғы сатысы. Алайда құқықтық мәдениеті жоғары қоғамда көптеген даулар сотқа жетпей, заң аясында өзара келісіммен шешіледі. Өз талабын нақты негіздей алатын, дәлелдерін уақтылы ұсынатын, процессуалдық құқықтарын дұрыс пайдаланатын азамат сот процесінің тиімділігіне де оң ықпал етеді. Бұл өз кезегінде әділ сот төрелігін қамтамасыз етуге мүмкіндік береді.

Қорытындылай айтқанда, заңды білу бұл жеке қауіпсіздік, әлеуметтік тұрақтылық және азаматтық жауапкершіліктің кепілі. Өз құқығын білетін адам өз мүддесін қорғай алады, ал құқықтық мәдениеті жоғары қоғамда әділдік пен тәртіп орнығады. Сондықтан әр азамат құқықтық білімін үздіксіз жетілдіріп, заңға құрметпен қарауы тиіс. Заң үстемдігі өркениетті мемлекеттің басты белгісі, ал оны жүзеге асыратын саналы әрі құқықтық сауатты қоғам.

ГУЛЬНАРА АСЕЛБАЕВА
Ескелді аудандық сотының судьясы

ДИНА КҮЙІ-ЖАЛЫҚ МҰРАСЫ

Биыл қазақтың әйгілі күйші-композиторы, күй анасы Дина Нұрпейісованың туғанына 165 жыл толып отыр. Қазақ музыка өнерінің дамуына өлшеусіз үлес қосқан біртуар тұлғаның есімі ұлт тарихында алтын әріппен жазылған. Дина Нұрпейісова 1861 жылы Батыс Қазақстан өңірінде дүниеге келген. Жастайынан домбыраға әуес болып, тоғыз жасынан күй тарта бастаған. Оның өнеріне тәнті болған ұлы күйші Құрманғазы Динаны өзіне шәкірт етіп, батасын берген. Осылайша ол дәстүрлі күй мектебін жалғастырып, қазақтың аспаптық музыкасын жаңа белеске көтерді. Күй анасының «Бұлбұл», «Әсем қоңыр», «Тойбастар», «Ана бұйрығы», «Он алтыншы жыл» секілді күйлері халық жүрегінен мәңгі орын алды. 1937 жылы Алматыда өткен республикалық өнер байқауында жүлделі орын алып, есімі республикаға кеңінен танылды. Ол сахна төрінде домбыра шертіп, қазақ әйелдерінің өнердегі орнын айшықтаған тарихи тұлға болды. Дина Нұрпейісованың 165 жылдығына орай Ескелді аудандық кітапханасында «Дина күйі-халық мұрасы» атты әдеби-сазды кеш ұйымдастырылып, оқырмандарға күй анасының өмірі мен шығармашылығы кеңінен таныстырылды. Шара барысында кітап көрмесі ұсынылып, күйлері орындалды. Ұлттық өнердің шоқтығын биіктеткен Дина Нұрпейісованың есімі мен мұрасы мәңгі жасай бермек.

Айжан Найзабекова,
Аудандық кітапхананың
оқырмандарға қызмет көрсету бөлімінің меңгерушісі

СЫБАЙЛАС ЖЕМҚОРЛЫҚА ЖОЛ ЖОҚ

Сыбайлас жемқорлық – кез келген мемлекеттің дамуына кері әсер ететін қауіпті әлеуметтік құбылыс. Ол қоғамдағы әділдік пен теңдік қағидаларын бұзып, халықтың мемлекетке деген сенімін әлсіретеді. Сондықтан сыбайлас жемқорлықпен күресу – әрбір ел үшін маңызды міндеттердің бірі.

Сыбайлас жемқорлық дегеніміз – лауазымды тұлғалардың өз қызметтік өкілеттіктерін жеке пайдасы үшін заңсыз пайдалануы. Оған пара алу, пара беру, қызметтік жағдайды теріс пайдалану, бюджет қаражатын жымқыру сияқты әрекеттер жатады. Мұндай құқықбұзушылықтар қоғамның барлық саласына зиян келтіреді.

Жемқорлықтың басты себептерінің бірі – жеке пайдаға деген ашкөздік пен жауапкершіліктің төмендігі. Сонымен қатар заң талаптарының сақталмауы, бақылаудың әлсіздігі де осы мәселеге жол ашады. Егер адам өз ісіне адал болып, заңды құрметтесе, сыбайлас жемқорлық азаяр еді.

Сыбайлас жемқорлықтың салдары өте ауыр. Ол экономиканың дамуын тежейді, әлеуметтік теңсіздікті күшейтеді және жастардың болашаққа деген сенімін төмендетеді. Әділетсіздік белең алған қоғамда адал еңбек бағаланбай қалады.

Сондықтан жемқорлықпен күрес тек мемлекеттік органдардың ғана емес, бүкіл қоғамның міндеті болуы тиіс. Әр азамат заңды сақтап, пара беруден де, алудан да бас тартуы керек. Тек сонда ғана әділетті әрі дамыған қоғам құруға болады.

Қорытындылай келе, сыбайлас жемқорлық – қоғам дамуына кедергі келтіретін қауіпті құбылыс. Онымен күресу үшін адалдық, әділдік және жауапкершілік қағидаларын ұстану қажет.

Сонымен қатар, сыбайлас жемқорлықтың алдын алу шаралары ерекше маңызға ие. Ең алдымен, қоғамда құқықтық мәдениетті қалыптастыру қажет. Азаматтар өз құқықтары мен міндеттерін жақсы білген жағдайда, заңсыз әрекеттерге қарсы тұра алады. Мектеп қабырғасынан бастап адалдық пен әділдік құндылықтарын насихаттау – болашақ ұрпақты жемқорлыққа қарсы тәрбиелеудің тиімді жолы.

Мемлекет тарапынан да ашықтық пен есеп берушілік принциптері күшейтілуі тиіс. Мемлекеттік қызмет көрсету үдерістерін цифрландыру, ашық конкурстар өткізу, қоғамдық бақылауды дамыту – жемқорлық тәуекелдерін азайтады. Ақпараттың қолжетімді болуы халықтың сенімін арттырады.

Бұқаралық ақпарат құралдары мен әлеуметтік желілер де сыбайлас жемқорлыққа қарсы күресте маңызды рөл атқарады. Олар қоғамдағы заңсыз әрекеттерді жария етіп, әділдіктің орнауына ықпал етеді. Әрбір азамат белсенді ұстаным танытып, заң бұзушылықты көрген жағдайда тиісті органдарға хабарлауы қажет.

Адалдық – мықты мемлекеттің тірегі. Егер әр адам өз ісіне жауапкершілікпен қарап, парақорлыққа жол бермесе, қоғамда сенім мен тұрақтылық орнайды. Сыбайлас жемқорлықсыз мемлекет – бұл әділдік үстемдік құрған, болашағы жарқын ел.

Осылайша, сыбайлас жемқорлықпен күрес – ұзақ әрі үздіксіз процесс. Ол үшін мемлекет пен қоғам бірлесіп әрекет етуі керек. Тек сонда ғана біз заң үстемдік ететін, дамыған және өркениетті қоғам құра аламыз.

Берік Онолбайұлы Дюсебаев,
Ескелді ауданы әкімі аппаратының басшысы-
Әдеп жөніндегі үкелі

САПАЛЫ СУ – САЛАУАТТЫ ӨМІР САЛТЫНЫҢ ӨЗЕГІ

«Сапалы су – салауатты өмір салтының өзегі» ұғымы денсаулықты сақтау мен нығайтуда таза, минералдарға бай суды күнделікті тұтынудың маңыздылығын білдіреді. Адам ағзасының 60-70%-ы судан тұратындықтан, сапалы су алмасу процестерін жақсартып, зиянды заттарды шығарады, сергектік пен ұзақ өмір сүрудің негізі болып табылады.

Дүниежүзілік денсаулық сақтау ұйымының деректеріне сүйенсек, даму үстіндегі елдердегі жұқпалы аурулардың 80%-ға жуығы сапалы су ауыз су тұтынудымен байланысты. Су – ағзаның барлық негізгі жүйелеріне, соның ішінде асқорыту, жүйке және эндокринді жүйелерге тікелей әсер етеді.

«Су – ағзадағы жылу алмасу (терморегуляция), ас қорыту, ми жұмысы және токсиндерді шығаруда басты рөл атқарады. Бірақ судың бәрі бірдей пайдалы емес. Шынайы қауіпсіз су – бұл тек минералдық тұрғыдан тазартылған емес, сонымен қатар ағзаға қажет минералдармен биологиялық тұрғыдан байытылған су».

Сырт көзге таза көрінетін су – әрдайым қауіпсіз бола бермейді. Оның құрамында адам денсаулығына зиян келтіретін жасырын қауіптер болуы мүмкін:

Хлор – органикалық заттармен әрекеттесіп, канцерогенді тригалометандарды түзуі мүмкін;

Ауыр металдар – қорғасын мен кадмий сияқты металдар бауыр мен бүйрек қызметін бұзып, ұзақ уақыт бойы әсер етсе, танымдық функцияларға кері ықпал етеді;

Бактериялар мен вирустар – өткір улану, іш ету (диарея), тері аурулары мен созылмалы қабыну процестерін туындатуы мүмкін.

Көп жағдайда қалалық су орталықтандырылған тазартудан өтсе де, ол ескі құбырлар арқылы қайта ластануы мүмкін. Мұндай жүйелерде тұнба, тот, бактериялар мен тұздар судың сапасын нашарлатып, бізге кәдімгі кран арқылы келіп түседі. Сондықтан, үй жағдайында суды қосымша тазарту қажет.

Ағзада су жетіспесе:
-асқазан-ішек жолында қорғаныш сілемей қабатының түзілуі азаяды;

-бүйрекүсті безі мен қалқанша бездің жұмысы нашарлайды;
-тері серпімділігі (тургоры) төмендеп, созылмалы шаршау мен фермент түзілуінің бұзылуы байқалады.

Әр адам үшін қолжетімді қарапайым шешімдер:
-Фильтр-құмыралар, портативті жүйелер мен көмір сүзгілері;

-Минерализаторлар;

-Сапар кезінде — бөтелкедегі немесе қайнатылған су;

-Ыстықта және физикалық жүктемеде — электролиттік қоспалар.

Судың сапасы — бұл тек технология мәселесі емес, бұл әдет пен сана мәселесі. Су — болашақ ұрпақтың денсаулығын қалыптастырады, ал оның сапасына салынған әр инвестиция — ұлттың денсаулығына салынған инвестиция.

Е.Сейсембинов,
Ескелді аудандық
СЭБ басқарма басшысы
Д.Бектенов, жетекші маман

«ҚАРА СӨЗДІҢ ҚАБДЕШІ» ҚАБДЕШ ЖҰМАДІЛОВ 90 ЖЫЛ

Ескелді аудандық кітапханасының библиография бөлімінде «Бір ел-бір кітап» акциясы аясында, Қабдеш Жұмаділовтың 90 жылдығына орай, «Қара сөздің Қабдеші» атты тұғатану сабағы Алдаберген атындағы мектепте, оқушылар арасында өтті. Сонымен қатар, Қабдеш Жұмаділовтың кітаптарына библиографиялық шолу жасалыны. Проза жанрында ерекше орын алатын Қабдеш Жұмаділовтың кітаптарын оқушыларға мазмұны мен шығу тарихы жайында түсіндірілді.

Қазақ әдебиетінде қаламының қарымы, ойының салмағы, сөзінің қуатымен дараланған тұлғалар аз емес. Солардың алдыңғы легінде көрнекті жазушы, халық жазушысы Қабдеш Жұмаділов тұр. Биыл қазақ руханияты үшін айрықша мәні бар қаламгердің туғанына 90 жыл толып отыр. Бұл- бір адамның ғана мерейтойы емес, тұтас бір дәуірдің, ұлт тағдырымен астасқан әдеби мұраның мерекесі.

Қабдеш Жұмаділов- қазақтың қара сөзін қасиет тұтып, прозаның биік шыңына көтерген суреткер. Оның шығармалары ел тарихын, халықтың басынан өткен зұлматты кезеңдерді, көшпенді тағдырдың күрделі иірімдерін терең де шынайы бейнелейді. Жазушының қаламынан туған әрбір туынды-өткеннің елесі ғана емес, бүгінгі ұрпаққа тағылым болар рухани сабақ.

Әсіресе «Соңғы көш», «Тағдыр», «Дарабоз» романдары қазақ прозасының алтын қорынан берік орын алды. Бұл шығармаларда автор тарихи оқиғаларды құрғақ дерек ретінде емес, тірі адам тағдыры, елдік мұрат тұрғысынан суреттейді. Жазушы үшін тарих- өткен шақ емес, бүгінмен тілдесетін, ертеңге аманат болатын ұлы шындық.

Қабдеш Жұмаділовтің тілі- бай, көркем, бірақ жасанды емес. Оның қара сөзі қарапайым көрінгенімен, астары терең, ойы салмақты. Сондықтан да оны әдеби ортада «Қара сөздің Қабдеші» деп атау- рынды әрі әділ баға. Ол сөз арқылы ұлттың жадын жаңғыртып, рухын тірілтіпті. Жазушы шығармаларындағы басты тақырып- ел мен жер, еркіндік пен ұлттық болмыс. Шекара сыртындағы қазақ тағдырын, көшпенді халықтың күресін, азаттыққа деген ұмтылысын бейнелеуі арқылы Қабдеш Жұмаділов қазақ әдебиетіне тиіс тыныс әкелді. Оның кейіпкерлері- ойдан шығарылған образдар ғана емес, халықтың өзі, ұлттың айнасы.

90 жылдық мерейтой- Қабдеш Жұмаділовтің әдеби мұрасын қайта саралап, жас ұрпаққа кеңінен танытатын тағылымды кезең. Қаламгердің еңбектері уақыт өткен сайын құнын жоғалтпай, қайта маңызын арттыра бермек. Өйткені оның жазғаны- өткініш тақырып емес, мәңгілік ұлттық құндылықтар.

Қара сөзді қасиет тұтқан Қабдеш Жұмаділовтің мұрасы- қазақ әдебиетінің мәңгілік қазынасы. Ұлт барда, рух барда, оның сөзі де өмір сүре бермек.

М.Бекмырза,

Ескелді аудандық кітапханасының библиографы:

ТАРИХЫ ТЕРЕҢ ТУҒАН ӨЛКЕМ

Алдаберген ауылдық кітапханасында «Тарихы терең туған өлкем» атты оқырмандар арасында дөңгелек өткізілді. Әр адамның жүрегінде айрықша орын алатын қасиетті мекен ол –туған өлке. Біздің туған өлкеміз де осындай терең тарихымен, сан ғасырлық шежірені бойына сақтаған киелі өңір.

Өз заманының ғана емес бүгінгі және келер ұрпақ өнеге тұтатын Нұрмолда Алдаберген ауылында тұрған әрбір азамат туған өлкесін мақтан тұтары айдан анық. Бұл жерде ел қорғаған батырлардың ерлігі, ескерткіштер мен тарихи орындар туған жердің бай мұрасынан сүйді шерттеді. Өзінің мекені, туған жері үшін тер төзіп, еңбектен бақытын тауып, туған жерге іздерін өшпестей етіп қалдырған 21 Еңбек Ерлері туралы, жетістіктерін біз арқашанда мақтана айта аламыз. Өлкеміздің тарихы – тек өткен күннің естелігі ғана емес, ол келер ұрпаққа өнеге. Осындай тарихы бар туған жерді сүйе, қадірлеу және оның дамуына үлес қосу – біздің азаматтық қасиетті борышымыз.Туған жеріміздің тарихын тану арқылы біз санамызды нығайтамыз, туған өлкемізбен мақтанамыз. Туған жерді – сүю елді сүюден басталады, аманат болған жерімізді келер ұрпаққа таза әрі гүлденген күйде жеткізу – біздің борышымыз.

С.А.Керемкулова,

Алдаберген ауылдық кітапханасының кітапханашысы

РЕСПУБЛИКАЛЫҚ РЕФЕРЕНДУМҒА ҚАТЫСУ ҚҰҚЫҒЫ БАР АЗАМАТТАР ТІЗІМІНЕ ЕНГІЗІЛУІН ТЕКСЕРУ ТУРАЛЫ

2026 жылғы 15 наурызға тағайындалған республикалық референдумда дауыс беру күніне 18 жасқа толған Қазақстан Республикасы азаматының қатысуға құқығы бар.

Тізімдерді әкімдіктер нақты дауыс беру учаскесінің аумағындағы тұрғылықты мекенжайыңыз бойынша Сіздің тұрақты тіркелуіңіздің негізінде жасайды. Егер тұрақты тіркелуіңіз болмаса, Сіз референдум тағайындалған сәттен бастап, тиісті жергілікті атқарушы органда дауыс беруші ретінде тіркеле аласыз. Дауыс беру учаскелері тиісті әкімдердің шешімдерімен құрылады және олардың шекаралары бұқаралық ақпарат құралдарында жарияланады.

2026 жылғы 27 ақпаннан бастап Сізге өз учаскеңізде республикалық референдумға қатысуға құқылы азаматтардың тізімінен өзіңіз туралы деректерді тексеру мүмкіндігі берілетін болады. Әрқайсымыздың дауысымыз маңызды!

Қазақстан Республикасының Орталық референдум комиссиясы

О ПРОВЕРКЕ ВКЛЮЧЕНИЯ В СПИСОК ГРАЖДАН, ИМЕЮЩИХ ПРАВО УЧАСТВОВАТЬ В РЕСПУБЛИКАНСКОМ РЕФЕРЕНДУМЕ

Гражданин Республики Казахстан, достигший на день голосования 18-летнего возраста, имеет право участвовать в республиканском референдуме, назначенном на 15 марта 2026 года.

Списки составляются акиматами на основании Вашей постоянной регистрации по месту жительства на территории конкретного участка для голосования. При отсутствии постоянной регистрации Вы вправе зарегистрироваться в качестве голосующего в соответствующем местном исполнительном органе с момента назначения референдума. Участки для голосования создаются решениями соответствующих акимов и их границы публикуются в средствах массовой информации.

С 27 февраля 2026 года на своём участке Вам будет предоставлена возможность проверить данные о себе в списке граждан, имеющих право участвовать в республиканском референдуме. Важен голос каждого из нас!

Центральная комиссия референдума Республики Казахстан

ЖАРҚЫРА МЕНІҢ ЖҰЛДЫЗЫМ

Шымыр ауылдық кітапханасында Қазақтың жыр аққуы атанған ақын қызы, Қазақстанның мемлекеттік сыйлығының иегері, Еңбек сіңірген қайраткері, Қазақстанның мәдени өміріне елеулі үлес қосқан тұлға Марфуға Айтқожинаның 90 жасқа толуына орай «Жарқыра, менің жұлдызым» атты танымдық сағат өткізілді.

Марфуға Айтқожина – қазақ поэзиясында өзіндік үні, нәзік лирикасы, терең ойлы жырларымен танылған көрнекті ақын. Ол 1936 жылы дүниеге келіп, саналы ғұмырын әдебиетке арнады. Халық Марфуға апайымызды жыр аққуы десе, бауырлары, жақындары Біраға деп атайды екен, ал ақын анамыздың шын есімі Маруа. Қажы атасы Меккеге барған кезде Маруа деген тауды көрген екен. Сонда қарт Айтқожа өмірге

қыз бала келсе атын Маруа қойындар деп ырымдап, айтып кетіпті.

Марфуға Айтқожинаның шығармашылығы қазақ әйел поэзиясының биік белесі болып саналады. Оның өлеңдерінде туған жерге деген сүйіспеншілік, ана мейірімі, махаббат, адамгершілік, өмірдің мәні сияқты мәңгілік тақырыптар кеңінен көрініс табады. Ақын жырлары нәзік сезімге, сыршылдыққа, тазалық пен адалдыққа негізделген.

Марфуға Айтқожина бірнеше жыр жинақтарының авторы. Оның өлеңдері қазақ әдебиетінің алтын қорынан орын алды. Ақын тіл көркем, ойы терең, теңеулері әсерлі. Ол поэзия арқылы әйел жүрегінің иірімдерін, аналық махаббаттың құдіретін, табиғат пен адамның үйлесімін шебер бейнелейді.

Марфуға Айтқожина «Аңсау», «Аққу жүрек», Алатаудың Ақ батасы» туындыларында Тәуелсіз Қазақстанның жетістіктерін эпикалық кең тыныспен жырлайды. Оның 60-жылдардан бері бүгінгі күнге дейін жиырма бес жыр жинағы шыққан. Алғашқы өлеңдер жинағы «Балқұрақ» деген атпен 1962 жылы жарияланады. Кейіннен ер жылдары «Шыңдағы жазу», «Жастық шақ», «Аққуым менің», «Қаракөз айым», «Баянжүрек», «Көзімнің қарасы», «Ақ бесігім», «Жарқыра, менің жұлдызым», «Қыран жеткен», «Таңдамалы», «Сағыныш сазы», «Жапырақ сілкінген кеш», «Аңсау», «Аққу жүрек», орыс тілінде «Утверждение», «Голубые голуби», «Струна степей», «Горсть земли», «Украшение коня», «Летние росы» өлеңдер жинақтары жарық көрді. Ал бірқатар шығармалары болгар, поляк, венгр, чех, парсы және тағы басқа тілдерге аударылған.

Ақын әдеби ортада белсенді еңбек етіп, жас ақындарға бағыт-бағдар берді. Қазақ әдебиетінің дамуына елеулі үлес қосты. Оның еңбегі мемлекет тарапынан жоғары бағаланып, түрлі марапаттарға ие болды.

Марфуға Айтқожина – қазақ поэзиясында өшпес із қалдырған тұлға. Оның жырлары оқырман жүрегіне жылудық пен рухани күш сыйлайды. Ақын шығармашылығы – ұлт руханиятының қазынасы.

МОНОПОЛИЯҒА ҚАРСЫ ОРГАННЫҢ НҰСҚАМАСЫ ОРЫНДАЛДЫ

Қазақстан Республикасы Бәсекелестікті қорғау және дамыту агенттігінің Жетісу облысы бойынша департаменті мемлекеттік кәсіпорындардың қызметіне мониторинг жүргізді.

Мониторинг қорытындысы бойынша «Жетісу облысының білім басқармасы» ММ-нің «Талдықорған жоғары аграрлық-технологиялық колледжі» ШЖҚ МКК-ның жарғылық қызмет түрлері Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2015 жылғы 28 желтоқсандағы №1095 қаулысына сәйкес келмегені анықталды, бұл бәсекелестікті қорғау саласындағы заңнама талаптарының бұзылуы болып табылады.

Осыған байланысты Департамент тарапынан анықталған бұзушылықтарды жою туралы нұсқама шығарылды. Қазіргі уақытта нұсқама толық көлемде орындалды.

ИСПОЛНЕНО ПРЕДПИСАНИЕ АНТИМОНОПОЛЬНОГО ОРГАНА

Департамент Агентства по защите и развитию конкуренции Республики Казахстан по области Жетісу проведен мониторинг деятельности государственных предприятий.

По итогам мониторинга установлено, что уставные виды деятельности ГКП на ПХВ «Талдықорғанский высший аграрно-технологический колледж» ГУ «Управление образования области Жетісу» не соответствовали постановлению Правительства Республики Казахстан от 28 декабря 2015 года № 1095, что являлось нарушением законодательства в области защиты конкуренции.

В этой связи Департаментом вынесено предписание об устранении нарушений. В настоящее время предписание исполнено в полном объеме.

ЖАҢА АТА ЗАҢ ТҰРҒЫНДАРДЫҢ ТҰРМЫС САПАСЫН ЖАҚСАРТАДЫ

Жаңа Конституцияда қарастырылған цифрландыру ауылдық жерлерде дамып, қала мен ауыл арасындағы алшақтықты азайтып, тұрғындардың мемлекеттің әрі әлеуметтік қызметтерге қолжетімділігін жеңілдетеді. Сонымен қатар, елде жергілікті өзін-өзі басқару институты енгізіледі, ол халыққа жергілікті маңызы бар мәселелерді өз бетінше шешуге, мәслихаттар арқылы өз өңірінің өміріне белсенді ықпал етуге мүмкіндік береді. Дәл осындай әңгімені «Әділетті және Прогрессивті Қазақстанның Халықтық Конституциясы үшін!» Жалпыұлттық коалициясының мүшелері ҚР Парламенті Мәжілісінің депутаты Болат Керімбек, сондай-ақ Руслан Қожасбаев «Хильниченко и К» еңбек ұжымымен кездесу сөз етті. «Хильниченко и К» құрылымы облыс аумағында ауыл шаруашылығы мен ауыл тынысын кеңейтіп отырған бірден-бір үлгілі шаруашылық. Коалициясының мүшелері ә де-

геннен Ата заңдағы қазақтың қара шаңырағындағы тұрмысты ілгерілететін тың бастамаларға тоқталды. Мәселен, ауыл тұрғындарының өмір сапасын арттыру, инфрақұрылымды дамыту, әлеуметтік және экономикалық қолжетімділікті кеңейту, ауыл шаруашылығын қолдау, фермерлер мен агроөнеркәсіп кәсіпорындарын дамыту, жергілікті өндірісті нығайту, табиғи ресурстарды экологиялық тәлеп-теңдікті сақтай отырып тиімді пайдалану, сондай-ақ тұрғындардың жергілікті мәселелерді шешуге қатысу мүмкіндігін кеңейту мәселелеріне ерекше назар аударылды.

– Жаңа Конституция жобасы ауылдық аумақтарды дамыту арқылы тұрғындардың өмір сапасын жақсартуға, инфрақұрылымды жаңартуға және әлеуметтік-экономикалық қолжетімділікті арттыруға бағытталған.

Аграрлық саясат ауыл шаруашылығын қолдау мен жергілікті өндірісті нығайтуды қамтиды. Табиғи ресурстар жауапкершілікпен әрі тиімді пайдаланылуы тиіс. Ауыл тұрғындарының қоғамдық шешім қабылдау үдерісіне қатысу мүмкіндігін кеңейту – басты басымдықтардың бірі, – деді Руслан Қожасбаев.

ЖАҢА КОНСТИТУЦИЯ ЖОБАСЫ ТАНЫСТЫРЫЛДЫ: СЫРЫМБЕТ АУЫЛЫНДА АШЫҚ КЕЗДЕСУ ӨТТІ

Ескелді ауданының «Әділетті және Прогрессивті Қазақстанның Халықтық Конституциясы үшін!» аудандық коалициясының мүшелері Сырымбет ауылының тұрғындарымен кездесу өткізді. Іс-шараның негізгі мақсаты – жаңа Конституция жобасының мазмұнын кеңінен түсіндіріп, жергілікті халықпен ашық пікір алмасу болды.

Кездесу барысында коалиция өкілдері 15 наурызда өтетін саяси науқанның маңызына тоқталып, ел болашағы әр азаматтың белсенділігі мен жауапкершілігіне тікелей байланысты екенін атап өтті.

Кездесу барысында Қанат Сатанов өз сөзінде жаңа Конституция жобасының басты қағидаларының бірі – адам құқықтары мен бостандықтарын ең жоғары құндылық ретінде бекіту екенін ерекше атап өтті.

«Жоба заман талабына сай дайындалды. Қоғам дамыған сайын жаңа түсініктер мен құндылықтар пайда болады.

Сол өзгерістерді заңнамалық тұрғыда айқындап, жүйелеу – уақыт талабы», – деді ол.

Ал Азамат Саскебаев азаматтық қоғамның рөліне тоқталып, реформалар кезеңінде ұлттық бірлік пен халықтың саналы таңдау жасауының маңызы зор екенін жеткізді.

«Осындай жауапты сәтте әр азамат сырт қалмай, өз таңдауын саналы түрде жасауы тиіс. Бұл – келешек ұрпақ алдындағы жауапкершілік», – деді ол.

Кездесу барысында жаңа Конституция жобасының қоғам сұранысына негізделгені, адам құқықтарын қорғау мен әлеуметтік кепілдіктерді күшейтуге бағытталғаны айтылды. Тұрғындар өз сауалдарын қойып, ұсыныс-пікірлерін білдірді.

ЧЛЕНЫ КОАЛИЦИИ ВСТРЕТИЛИСЬ С СЕЛЬСКИМИ ЖИТЕЛЯМИ

В новом Конституционном проекте особое внимание уделено защите прав в цифровой среде. Защита персональных данных, доступ к онлайн-сервисам, интернет-безопасность и неприкосновенность частной жизни закрепляются на конституционном уровне. Это наглядное доказательство готовности государства защищать права граждан не только в традиционном пространстве, но и в цифровой среде. Именно эти ключевые идеи обсудили представители Общественной и областной коалиций «За Народную Конституцию справедливого и прогрессивного Казахстана!» - депутаты Сената Парламента РК Амангелді Есбай и Галиаскар Сарыбаев, а также Арыстанғали Арын на встрече с жителями села Кайнарлы Ескелдинского района.

Члены коалиции подробно ознакомились с новыми инициативами Основного закона, направленных на повышение благосостояния в сельской местности. Особое внимание было уделено вопросам улучшения качества жизни сельчан, развития инфраструктуры, расширения социальной и экономической доступности, поддержки сельского хозяйства, развития фермерства и агропромышленных предприятий. Также обсуждались укрепление местного производства, эффективное использование природных ресурсов при сохранении экологического баланса и расширение возможностей граждан участвовать в решении вопросов местного значения.

– Проект новой Конституции направлен на улучшение качества жизни населения через развитие сельских территорий, обновление инфраструктуры и повышение социально-экономической доступности. Аграрная политика включает поддержку сельского хозяйства и укрепление местного производства. Природные ресурсы должны использоваться ответственно и эффективно. Расширение участия сельских жителей в процессах принятия общественных решений – один из главных приоритетов, – отметил Амангелді Есбай.

ОЙЫНДАР АРҚЫЛЫ 3–5 ЖАСТАҒЫ БАЛАЛАРДЫҢ ЗЕРТТЕУШІЛІК, ТАНЫМДЫҚ ЖӘНЕ КОММУНИКАТИВТІК ДАҒДЫЛАРЫН ДАМУ

Мектепке дейінгі кезең – баланың тұлғалық қалыптасуының ең маңызды сатысы. 3–5 жас аралығында бала қоршаған ортаны белсенді түрде танып, сұрақ қойып, тәжірибе жасап, қарым-қатынас жасауға ұмтылады. Осы кезеңде баланың табиғи қызығушылығын қолдап, дұрыс бағыт беру – тәрбиешінің басты міндеті. Бұл міндетті жүзеге асырудың ең тиімді жолы – ойын.

Ойын – баланың жетекші әрекеті. Ойын барысында бала өзін еркін сезінеді, бастама көтереді, қиялын дамытады және қоршаған ортамен оярау байланыс орнатады. Зерттеушілік дағдыны дамыту үшін су мен құммен тәжірибе жасау, заттардың қасиеттерін салыстыру, табиғатты бақылау сияқты әрекеттер тиімді. Мұндай ойындар баланың себеп-салдарлық байланысты түсінуіне, болжам жасап, қорытынды шығаруына мүмкіндік береді.

Танымдық қабілетті дамытуда дидактикалық ойындардың маңызы зор. «Артық затты тап», «Ұқсастығын анықта», «Қайда орналасқан?» сияқты тапсырмалар баланың зейінін, есте сақтауын және логикалық ойлауын жетілдіреді. Ойын арқылы бала ақпаратты талдап, салыстырып, шешім қабылдауға үйренеді.

Коммуникативтік дағдыны қалыптастыруда рөлдік-сюжеттік ойындар ерекше орын алады. «Дүкен», «Дәрігер», «Отбасы» ойындары барысында балалар өзара сөйлесіп, пікір алмасады, келісімге келеді. Бұл олардың сөйлеу мәдениетін, сенімділігін және ұжымда әрекет ету қабілетін дамытады.

Қорыта айтқанда, ойын – жай ғана көңіл көтеру емес, баланың жан-жақты дамуының негізгі құралы. Ойын технологияларын жүйелі қолдану арқылы біз 3–5 жастағы балалардың зерттеушілік, танымдық және коммуникативтік дағдыларын тиімді дамыта аламыз.

Медетбекова Назым Рақтаевна, педагог-сарапшы, тәрбиеші «Қарлығаш» бөбекжай-бақшасы Жетісу облысы, Ескелді ауданы, Алдабергенов ауылы

КЕЛЕЛІ КЕЛЕШЕККЕ БАСТАЙДЫ

Бүгін «Әділетті және Прогрессивті Қазақстанның Халықтық Конституциясы үшін!» Жалпыұлттық коалициясының және облыстық қоғамдық кеңестің мүшелері ҚР Парламенті Сенатының депутаты Амангелді Есбай, Галиаскар Сарыбаев, Арыстанғали Арын Ескелді ауданына қарасты М. Байысов ауылындағы Рүстембеков атындағы орта мектептің еңбек ұжымымен кездесті.

Кездесуде алғашқы рет Амангелді Есбайдың айтуынша, Конституциялық реформа халықтың саяси процеске қатысуын кеңейтіп, заң үстемдігін нығайтуға мүмкіндік береді.

Егер Парламенттің рөлі күшейіп, жергілікті өзін-өзі басқару дамыса, бұл демократиялық қағидалардың тереңдеуіне әсер етеді.

Бүгінгі кездесу – әрқайсымыз үшін маңызды. Біз алдағы референдум арқылы Конституцияға енгізілетін өзгерістердің қоғам өміріне қалай әсер ететінін түсінуге, азаматтардың құқықтары мен мүдделерін қорғауға мүмкіндік аламыз.

Әр пікір, әр ұсыныс – біздің ортақ мақсатымызға, әділетті және тең қоғам құруға үлес қосады, – деді спикер.

Ал, Амангелді Есбайдың сөзінше, Конституциялық реформа халықтың саяси процеске қатысуын кеңейтіп, заң үстемдігін нығайтуға мүмкіндік береді.

– Құжаттың өзегінде – адам, оның қадір-қасиеті, құқықтары мен жеке жауапкершілігі қарастырылған.

Дәстүр, бірлік пен рухани құндылықтар қоғамның орнықты дамуының негізі ретінде айқындалған. Конституция жобасында мемлекеттің зайырлы сипаты, сонымен бірге некенің ер мен әйелдің тең құқықты, ерікті одағы ретінде танылуы нақтыланған. Бұл – отбасы институтын, әйелдердің құқықтарын және ұрпақтар сабақтастығын қорғауға бағытталған маңызды норма, – деді ол.

КАНДИДАТТАР ҮШІН ҮГІТТІК БАСПА МАТЕРИАЛДАРЫН ОРНАЛАСТЫРУ ҮШІН ОРЫНДАР

I. Қайнарлы ауылдық округі бойынша
 1-Қоғамдық көліктің аялдамасындағы стенд, Нурменбетов көшесінде;
 2 - Қоғамдық көліктің аялдамасындағы стенд, К. Тоқеев көшесінде;
II. Көкжазық ауылдық округі бойынша
 1 - Қоғамдық көліктің аялдамасындағы стенд, Мұстафа Шоқай көшесінде Амангелді көшесімен қиылысында;
 2 - Қоғамдық көліктің аялдамасындағы стенд, Жандосов көшесінде
 Қашаубаев көшесімен қиылысында;
 3 - Қоғамдық көліктің аялдамасындағы стенд, Достық көшесінде
 Қаратал көшесімен қиылысында;
III. Төлеңгіт ауылдық округі бойынша
 1 - Қоғамдық көліктің аялдамасындағы стенд, Досқожанова көшесінде Алтынсарин көшесімен қиылысында;
 2 - Қоғамдық көліктің аялдамасындағы стенд, Ескелді би көшесінде
 Ескелді көшесімен қиылысында;
 3 - Қоғамдық көліктің аялдамасындағы стенд, Досқожанова көшесінде Молдагулова көшесімен қиылысында;
IV. Ақын Сара ауылдық округі бойынша
 1 - Қоғамдық көліктің аялдамасындағы стенд, Абая көшесінде;
 2 - Қоғамдық көліктің аялдамасындағы стенд, Сатпаева көшесінде;
V. Қоңыр ауылдық округі бойынша
 1 - Қоғамдық көліктің аялдамасындағы стенд, Абай көшесінде;
 2 - Қоғамдық көліктің аялдамасындағы стенд, Мектеп

көшесінде;
VI. Алдаберген ауылдық округі бойынша
 1 - Қоғамдық көліктің аялдамасындағы стенд, Нурмакова көшесінде
 Боранбаев көшесімен қиылысында;
 2 - Қоғамдық көліктің аялдамасындағы стенд, Молодежная көшесінде Нұрманбетова көшесімен қиылысында;
 3 - Қоғамдық көліктің аялдамасындағы стенд, Жамбыл көшесінде Ленина көшесімен қиылысында;
 4 - Қоғамдық көліктің аялдамасындағы стенд, Жамбыл көшесінде
 Чубарская көшесімен қиылысында;
VII. Бақтыбай ауылдық округі бойынша
 1 - Қоғамдық көліктің аялдамасындағы стенд, Жансугурова көшесінде
 Школьная көшесімен қиылысында;
 2 - Қоғамдық көліктің аялдамасындағы стенд, Жансенгирова көшесінде Менисова көшесімен қиылысында;
VIII. Қаратал ауылдық округі бойынша
 1 - Қоғамдық көліктің аялдамасындағы стенд, С. Шегебайұлы көшесінде
 Алмабала көшесімен қиылысында;
 2 - Қоғамдық көліктің аялдамасындағы стенд, Бопау батыр көшесінде
 Ғарышкер көшесімен қиылысында;
IX. Жалғызғаш ауылдық округі бойынша
 1 - Қоғамдық көліктің аялдамасындағы стенд, Ф. Орманов көшесінде;
 2 - Қоғамдық көліктің аялдамасындағы стенд, Боранбаев көшесінде;
X. Қарабұлақ ауылдық округі бойынша
 1 - Қоғамдық көліктің

аялдамасындағы стенд, Сәтпаев көшесінде
 Оразбеков көшесімен қиылысында;
 2 - Қоғамдық көліктің аялдамасындағы стенд, Балпық би көшесінде
 Жақыпбаева көшесімен қиылысында;
 3 - Қоғамдық көліктің аялдамасындағы стенд, Победа көшесінде
 Ауэзова көшесімен қиылысында;
 4 - Қоғамдық көліктің аялдамасындағы стенд, Токтаров көшесінде
 Көпесбаева көшесімен қиылысында;
 5 - Қоғамдық көліктің аялдамасындағы стенд, Оразбеков көшесінде
 Сәтпаев көшесімен қиылысында;
 6 - Қоғамдық көліктің аялдамасындағы стенд, Почтовая көшесінде
 Молдагулова көшесімен қиылысында;
 7 - Қоғамдық көліктің аялдамасындағы стенд, Темиргали көшесінде;
 8 - Қоғамдық көліктің аялдамасындағы стенд, Шереметов көшесінде;
 9 - Қоғамдық көліктің аялдамасындағы стенд, Бақтыбай көшесінде;
 10 - Қоғамдық көліктің аялдамасындағы стенд, М. Маметова көшесінде;
 11 - Қоғамдық көліктің аялдамасындағы стенд, Ауэзова көшесінде;
XI. Сырымбет ауылдық округі бойынша
 1 - Қоғамдық көліктің аялдамасындағы стенд, Тельман көшесінде
 Балпық би көшесімен қиылысында;
 2 - Қоғамдық көліктің аялдамасындағы стенд, Жақыпбаева көшесінде
 Алатау көшесімен қиылысында;

ҚОР ДЕНСАУЛЫҚ САҚТАУ ЖҮЙЕСІНІҢ ТҰРАҚТЫ ҚАРЖЫЛАНДЫРЫЛУЫН ҚАМТАМАСЫЗ ЕТУДЕ

ӘМСҚ денсаулық сақтау саласын қаржыландыру және азаматтарға медициналық көмектің қолжетімділігін қамтамасыз ету бағытындағы жүйелі жұмысын жалғастыруда.
 Премьер-Министрдің 2026 жылғы 16 қаңтардағы тапсырмасына сәйкес, Әлеуметтік медициналық сақтандыру қоры Қаржы министрлігінің басқаруына берілді.
 Қорда атап өткендей, аталған ұйымдастырушылық өзгерістер операциялық қызметке әсер етпеді: жұмыс штаттық режимде жүргізілуде, медициналық ұйымдар алдындағы барлық міндеттемелер толық көлемде орындалуда.
 Міндетті әлеуметтік медициналық сақтандыру (МӘМС) жүйесі және тегін медициналық көмектің кепілдік берілген көлемі (ТМККК) аясында медициналық көмекті қаржыландыру тұрақты түрде жүзеге асырылуда. Пациенттер үшін медициналық қызметтердің шектелуі немесе қолжетімсіздігіне қатысты тәуекелдер жоқ.
 Медициналық ұйымдардың қаржылық тұрақтылығын қамтамасыз ету мақсатында келісімшарттардың жылдық сомасының 20%-ына дейін алдын ала төлем (аванс) жасалды. Бұл қызмет көрсетушілерге жұмысты жоспарлы түрде ұйымдастыруға және халыққа медициналық көмекті үздіксіз көрсетуге мүмкіндік береді.
 Сондай-ақ Қорда ағымдағы жылға арналған медициналық қызметтерді сатып алу қорытындыларын жариялады. Атап айтқанда, 2026 жылы медициналық көмекті сатып алуға 2 679,7 млрд теңге қарастырылған. Оның ішінде:
 • 1 316 млрд теңге – ТМККК аясында;
 • 1 363,7 млрд теңге – МӘМС жүйесінде.
 Биыл халыққа 1859 медициналық ұйым қызмет көрсетеді. Оның ішінде 1757 мекеме МӘМС аясында қызмет көрсетуші болып табылады. Аталған ұйымдардың:
 • 608-і – мемлекеттік;
 • 1 149-ы – жекеменшік ұйымдар.
 Бұл мемлекеттік емес сектордың белсенді қатысуын және бәсекелестік ортаның нығаюын айғақтайды және өз кезегінде медициналық қызметтердің қолжетімділігі мен сапасының артуына ықпал етеді.
 Қорда қолданыстағы заңнамаға сәйкес, төлем тек нақты көрсетілген медициналық қызметтер үшін жүргізілетінін еске салады. Яғни, төлем дәрігер қабылдауы, консультация, зерттеулер, диагностика немесе ауруханаға жатқызу секілді нақты көрсетілген қызметтер үшін ғана жасалады. Пациенттің нақты қатысуынсыз қызметтерді рәсімдеу көзделмеген және оған жол берілмейді.
 «МӘМС жүйесіндегі әр теңге мақсатты түрде жұмсалады. Қор тек медициналық көмектің расталған жағдайларына ғана төлем жүргізеді. Бұл – ашықтық пен қаржылық тәртіпті қамтамасыз етудегі біздің қағидатты ұстанымымыз», – деп атап өтті ӘМСҚ Басқарма төрағасы Гүлмира Сәбденбек.
 Қор қаражаттың тиімді әрі ашық пайдаланылуын қамтамасыз ету бағытындағы бақылау жұмысын күшейтуде. 2025 жыл бойынша өңірлердегі деректерге егжей-тегжейлі талдау жүргізілуде. Қате көрсетілген және төленген қызметтер анықталған жағдайда заңнамада көзделген шаралар, соның ішінде есеп айырысуды түзету және қаражатты қайтару тетіктері қолданылады.
 Сонымен бірге бақылау жұмысы тәуекелге негізделген тәсіл қағидаттары бойынша ұйымдастырылуда. Қор мониторингінің сараланған тәртібін қамтамасыз ететін тәуекелдерді басқару жүйесін (ТБЖ) енгізуде. Келісімшарт міндеттемелерін тұрақты әрі адал орындайтын медициналық ұйымдар үшін өкімшілік жүктемесі азайтылған тексеру форматы қолданылады. Бұл бақылау ресурстарын тәуекелі жоғары аймақтарға бағыттауға және қаржылық тәртіп пен медициналық ұйымдардың тұрақты дамуында теңгерімді сақтауға мүмкіндік береді.
 Заңбұзушылықтар анықталып, расталған жағдайда медициналық ұйымдар мен лауазымды тұлғаларға қаржылық түзетулер мен МӘМС жүйесіне қатысу шектеулерінен бастап, материалдарды құқық қорғау органдарына жолдауға дейінгі заңнамаға сәйкес шаралар қолданылады.
 Қор сондай-ақ цифрлық тексеру құралдарын жетілдіру және мемлекеттік тіркеу жүйелерімен өзара іс-қимылды жақсарту отырып, медициналық қызметтер сапасын және қаражаттың дұрыс жұмсалыуын қамтамасыз ету мақсатында алдын алу бақылауын күшейтуде.
 ӘМСҚ-да атап өткендей, мұндай жағдайларды анықтау – МӘМС қаражатының ашық әрі тиімді пайдаланылуын қамтамасыз етуге бағытталған жүйелі бақылау жұмысы. Қор сақтандырылған азаматтардың мүддесін қорғау мақсатында барлық қажетті шараларды қабылдауды жалғастырады.

«Әлеуметтік медициналық сақтандыру қоры» КЕАҚ Жетісу облысы бойынша филиалы

КАНДИДАТТАРДЫҢ САЙЛАУШЫЛАРМЕН КЕЗДЕСУІ ҮШІН КЕЛІСІМШАРТ НЕГІЗІНДЕ ҰСЫНЫЛАТЫН ҒИМАРАТТАР

1. Ескелді ауданы әкімінің аудандық мәдениет үйі мемлекеттік коммуналдық қазыналық кәсіпорны - Қарабұлақ ауылы, Балпық би көшесі, № 55;
 2. Ескелді ауданы әкімінің Балпық би атындағы орта мектебі коммуналдық мемлекеттік мекемесі - Көкжазық ауылы, Гагарина көшесі, № 2;
 3. Ескелді ауданы әкімінің Қаратал орта мектебі мектепке дейінгі шағын орталығымен коммуналдық мемлекеттік мекемесі - Қаратал ауылы, С. Шегебайұлы көшесі, № 68;
 4. Ескелді ауданы әкімінің Жетісу орта мектебі коммуналдық мемлекеттік мекемесі - Жетісу ауылы, Досқожанова көшесі, № 15;
 5. Ескелді ауданы әкімінің Байысов атындағы орта мектебі мектепке дейінгі шағын орталығымен коммуналдық мемлекеттік мекемесі - Алда-

берген ауылы, Жамбыл көшесі, № 2;
 6. Ескелді ауданы әкімінің Б. Жолбарысұлы атындағы орта мектебі мектепке дейінгі шағын орталығымен коммуналдық мемлекеттік мекемесі - Бақтыбай ауылы, Рысқұлов көшесі, № 36;
 7. Ескелді ауданы әкімінің С. Сейфулин атындағы орта мектебі мектепке дейінгі шағын орталығымен коммуналдық мемлекеттік мекемесі - Елтай ауылы, Жансенгіров көшесі, № 30
 8. Ескелді ауданы әкімінің Ш. Уәлиханов атындағы орта мектебі коммуналдық мемлекеттік мекемесі - Ақын Сара ауылы, Абай көшесі, № 1;
 9. Ескелді ауданы әкімінің О. Кошевой атындағы негізгі орта мектебі коммуналдық мемлекеттік мекемесі - Ешкіөлмес ауылы, Махамбет Отемисұлы көшесі, № 1;

10. Ескелді ауданы әкімінің Қарабұлақ орта мектебі мектепке дейінгі шағын орталығымен коммуналдық мемлекеттік мекемесі - Қарабұлақ ауылы, Әуезов көшесі, № 7
 11. Ескелді ауданы әкімінің Титов атындағы орта мектебі мектепке дейінгі шағын орталығымен коммуналдық мемлекеттік мекемесі - Қарабұлақ ауылы, Акименко көшесі, № 2;
 12. Ескелді ауданы әкімінің Н. Алдаберген атындағы орта мектебі мектепке дейінгі шағын орталығымен коммуналдық мемлекеттік мекемесі - Қарабұлақ ауылы, Оразбеков көшесі, № 56;
 13. Ескелді ауданы әкімінің Шестаков атындағы орта мектебі мектепке дейінгі шағын орталығымен коммуналдық мемлекеттік мекемесі - Қарабұлақ ауылы, Жандосов көшесі, № 9;

ВЫЯВЛЕНЫ НАРУШЕНИЯ АНТИМОНОПОЛЬНОГО ЗАКОНОДАТЕЛЬСТВА НА РЫНКЕ ОПТОВОЙ РЕАЛИЗАЦИИ КЕФИРА

Департамент Агентства по защите и развитию конкуренции Республики Казахстан по области Жетісу завершил анализ состояния конкуренции на рынке оптовой реализации кефира.
 По результатам анализа установлено, что ТОО «АК-БУЛАК ПРОДУКТ» применяло различные цены и условия реализации кефира жирностью 2,3-2,5% в мягкой упаковке для отдельных потребителей. В частности, в договорах поставки предусматривались разные сроки уведомления об изменении цены, а также выявлены факты реализации продукции контрагентам по различным ценам без объективно подтвержденных причин.
 Указанные действия противоречат требованиям статьи 174 Предпринимательского кодекса Республики Казахстан, запрещающей применение различных цен и условий к равнозначным договорам без объективно оправданных оснований.
 В целях устранения нарушений Департаментом направлено уведомление. В настоящее время уведомление исполнено, условия договоров и цены приведены к единым и недискриминационным условиям.

ПОДТВЕРЖДЕН ФАКТ КАРТЕЛЬНОГО СГОВОРА ПРИ ГОСУДАРСТВЕННЫХ ЗАКУПКАХ

Антимонопольными органами области Жетісу и города Алматы в ходе расследования выявлены признаки картельного сговора при проведении государственных закупок по ремонту автомобильных дорог. Установлено, что ТОО «РСУ-1» и ТОО «АБЗ Карьер ДРСУ» осуществляли согласованные действия при участии в торгах, оказывая влияние на формирование ценовых предложений.
 Согласно статье 169 Предпринимательского кодекса Республики Казахстан горизонтальные соглашения между субъектами рынка, направленные на искажение итогов торгов и поддержание цен, признаются картелем и запрещаются законодательством.
 Компания отказалась от участия в расследовании в суде. Суд первой инстанции признал заключение антимонопольного органа незаконным. Однако по итогам рассмотрения апелляционной жалобы решение было отменено, факт картельного сговора подтвержден, а действия антимонопольного органа признаны законными. Решение суда вступило в законную силу.
 В настоящее время материалы направлены в Департамент экономических расследований по области Жетісу для оценки наличия признаков уголовного правонарушения. В случае их отсутствия будут приняты меры антимонопольного реагирования, включая вынесение предписания, конфискацию монопольного дохода и привлечение к административной ответственности.

ЖЕТІСУ ОБЛЫСЫ КӘСІПКЕРЛЕРІНІҢ НАЗАРЫНА!

Дара кәсіпкерлер мен заңды тұлғаларды (ірі кәсіпкерлік субъектілерін қоспағанда) әлеуметтік кәсіпкерлік субъектілерінің тізіліміне қосуға құжаттарды қабылдау туралы хабарландыру

Ұйымдастырушы:
«Жетісу облысының кәсіпкерлік және индустриалық-инновациялық даму басқармасы» ММ

Орналасқан жері: Талдықорған қаласы, Қабанбай батыр к-сі, 26, 1 қабат.
Байланыс телефоны: 8 (7282) 32-93-92, 87082704129

Өтінімдерді қабылдау нысанасы:
Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрінің м.а. 2023 жылғы 17 шілдедегі №140 бұйрығымен бекітілген Әлеуметтік кәсіпкерлік субъектілерінің тізілімін жүргізу қағидаларына сәйкес дара кәсіпкерлер мен заңды тұлғаларды (ірі кәсіпкерлік субъектілерін қоспағанда) әлеуметтік кәсіпкерлік субъектілерінің тізіліміне енгізу.

Өтінімдерді беру орны:
Талдықорған қаласы, Қабанбай батыр к-сі, 26, 1 қабат, 108 кабинет.

Құжаттамаларды ұсыну мерзімі: 2 0 2 5 жылдың «1» наурыздан бастап 2025 жылдың «15» желтоқсанға дейін

Өтінім берудің басталу күні: 2026 жылдың «1» наурыз

Өтінім берудің аяқталу күні: 2026 жылдың «15» наурыз

Көрсетілген мерзім өткеннен кейін келіп түскен өтінімдер қабылданбайтынын ескертеміз.

Кәсіпкер құжаттар топтамасын толық ұсынбаған не анық емес деректерді немесе қағидалардың талаптарында белгіленген нысандарға сәйкес келмейтін құжаттарды ұсынған жағдайда ұйымдастырушы ұсынылған құжаттарды кәсіпкерге қайтарады.

Әлеуметтік кәсіпкерлік тізіліміне келесі санатқа жататын кәсіпкерлер енгізуге үміткер бола алады:

1 санат – халықтың әлеуметтік осал топтары жұмыспен қамтуға ықпал ететін әлеуметтік кәсіпкерлік субъектілері;

- мүгедектігі бар адамдар;

- мүгедектігі бар бала тәрбиелеп отырған ата-аналарды және басқа да заңды өкілдер;

- зейнеткерлер және зейнеталды жастағы азаматтар (жасына байланысты зейнетақы төлемдеріне құқық беретін жасқа келгенге дейін бес жыл бойы);

- балалар ауылдарының тәрбиеленушілері және балалар үйлерінің, жетім балалар мен ата-анасының қамқорлығынсыз қалған балаларға арналған мектеп-интернаттардың түлектері – жиырма тоғыз жасқа дейін;

- қылмыстық-атқару (пенитенциарлық) жүйесі мекемелерінен жазасын өтеуден босатылған адамдарды – босатылғаннан кейін алпыс ай ішінде;

- қылмыстық-атқару (пенитенциарлық) жүйесі мекемелерінде жазасын өтеп жүрген және пробация қызметінде есепте тұрған адамдарды;

- белгілі бір тұрғылықты жері жоқ адамдар;

- аз қамтылған, көпбалалы немесе толық емес отбасыларға жататын ата-аналар және басқа да заңды өкілдер, сондай-ақ «Алтын алқа», «Күміс алқа» алқаларымен наградталған немесе бұрын «Батыр ана» атағын алған, сондай-ақ I және II дәрежелі «Ана даңқы» ордендерімен наградталған көпбалалы аналар;

- наркологиялық науқастарды медициналық-әлеуметтік оңалтудан немесе психикаға белсенді әсер ететін заттарға тәуелділікті емдеуден өткен адамдар – оңалту немесе емдеу жүргізілгеннен кейін он екі ай ішінде;

- қандастар.

2 санат – бірінші санаттағы халықтың әлеуметтік осал топтарының тауарларын сатуға, жұмыстарды орындауға, қызметтер көрсетуге ықпал ететін әлеуметтік кәсіпкерлік субъектілері;

3 санат – тауарларды өндіру, жұмыстарды орындау, бірінші санаттағы халықтың әлеуметтік осал топтарына қызмет көрсету жөніндегі қызметті жүзеге асыратын әлеуметтік кәсіпкерлік субъектілері;

- әлеуметтік-тұрмыстық қызметтер;

- азаматтарды қуту, сауықтыру, денсаулық жағдайын бақылау бойынша әлеуметтік-медициналық қызметтер;

- әлеуметтік ортаға бейімделу үшін психологиялық жағдайды түзету бойынша әлеуметтік-медициналық қызметтер;

- мінез-құлықтағы ауытқулардың алдын алу бойынша әлеуметтік-медициналық қызметтер;

- жұмысқа орналасуға және еңбекке

бейімделуге жәрдемдесу жөніндегі қызметтер;

- коммуникацияны арттыру, оңалту, әлеуметтік қызметтер бейімдеу, әлеуметтік сүйемелдеу бойынша қызметтер;

- медициналық техниканы, протездерді, ортопедиялық құралдарды өндіру, аурулардың алдын алу, мүгедектерді оңалту үшін ғана пайдаланылатын денсаулық сақтау саласындағы БҚ әзірлеу

- мүгедектер мен зейнеткерлердің демалысы мен сауығыну ұйымдастыру

- қосымша білім берудің білім беру бағдарламалары

- мүгедектер мен халықтың мобильділігі төмен топтары үшін инфрақұрылым объектілеріне жағдай жасау және оларға қол жеткізу

4 санат – келесі қызмет түрлерінде жұмысты жүзеге асыратын Әлеуметтік кәсіпкерлік субъектілері:

- отбасын нығайтуға, ана мен баланы қолдауға бағытталған психологиялық-педагогикалық және өзге де қызметтер;

- мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің, ТЖБ білім беру бағдарламаларын іске асыру;

- мүмкіндігі шектеулі балаларды психологиялық-педагогикалық қолдау, бал. және әлеуметтік оқуда, дамытуда және әлеуметтік бейімделуге қиындықтарға тап болған адамдарға көмектесу;

- әлеуметтік оқыту, біліктілігін арттыруға бағытталған әлеуметтік КЕҰ қызметкерлері мен еріктілері;

- мәдени-ағарту қызметі

(Жеке мұражайлар, театрлар, кітапханалар, мұрағаттар, мектеп-студиялар, шығармашылық шеберханалар, ботаникалық және зоологиялық бақтар, мәдениет және халық шығармашылығы үйірі)

- қоршаған ортаны қорғау;

- халықтың әлеуметтік осал топтарына гериятриалық және геронтологиялық көмек көрсету, денсаулық орталықтарын, СӨС бойынша іс-шараларды ұйымдастыру жөніндегі қызмет.

Конкурстық құжаттамамен Жетісу облысының кәсіпкерлік және индустриалық-инновациялық даму басқармасының сайтында <https://www.gov.kz/memleket/entities/zhetysu-industrial?lang=kk> сілтеме бойынша таныса аласыз.

ОБЪЕМ ПЕНСИОННЫХ НАКОПЛЕНИЙ КАЗАХСТАНЦЕВ ПРЕВЫСИЛ 26,36 ТРЛН ТЕНГЕ

Объем пенсионных накоплений казахстанцев на 01.02.2026 г. превысил 26,36 трлн тенге, показав рост за 12 месяцев на 3,74 трлн тенге или на 16,5%.

Пенсионные накопления за счет обязательных пенсионных взносов (ОПВ) на 1 февраля 2026 года составили 24,81 трлн тенге, увеличившись за 12 месяцев на 14,4%.

Сумма пенсионных накоплений за счет обязательных профессиональных пенсионных взносов (ОППВ) составила 736,07 млрд тенге, показав рост за 12 месяцев на 13,2%.

Самый большой годовой прирост показали накопления по добровольным пенсионным взносам (ДПВ) - на 23,6%, на 01.02.2026 г. их объем составил 9,89 млрд тенге.

На 1 февраля 2026 года сумма пенсионных накоплений за счет обязательных пенсионных взносов работодателя (ОПВР), поступающих с 1 января 2024 года на пенсионные счета вкладчиков (получателей), составила 807,75 млрд тенге.

Поступления

Прирост накоплений обеспечивается за счет пенсионных взносов и инвестиционного дохода. За январь 2026 года на индивидуальные и условные пенсионные счета вкладчиков поступило 264,65 млрд тенге взносов, что на 13,0% (или на 30,41 млрд тенге) больше показателя аналогичного периода прошлого года.

На индивидуальные пенсионные счета (ИПС) по учету ОПВ с начала 2026 года на 01.02.2026 г. поступило 211,73 млрд тенге (по сравнению с аналогичным периодом прошлого года объем ОПВ увеличился на 5,7%), ОПВВ – 14,00 млрд тенге (рост на 15,0%), ДПВ – 185 млн тенге. Взносы за счет ОПВР за год составили 38,74 млрд тенге.

Выплаты и переводы

Выплаты по всем видам взносов и переводов в страховые организации из ЕНПФ за январь 2026 года достигли 124,27 млрд тенге.

С начала года по состоянию на 1 февраля 2026 года объем выплат по возрасту составил 17,30 млрд тенге. Размер средней ежемесячной выплаты по графику из ЕНПФ в связи с достижением пенсионного возраста - 38 312 тенге.

Единовременные пенсионные выплаты (ЕПВ) на улучшение жилищных условий и лечение за январь 2026 года составили 47,88 млрд тенге, выплаты по наследству - 17,80 млрд тенге, выплаты в связи с выездом на ПМЖ за пределы РК - 3,09 млрд тенге, выплаты лицам с инвалидностью - 352,91 млн тенге, выплаты на погребение - 866,12 млн тенге. В страховые организации переведена сумма в размере 36,99 млрд тенге.

Количество ИПС

Общее количество пенсионных счетов в ЕНПФ на 1 февраля 2026 года составило 18,28 млн единиц (рост за 12 месяцев - 1,04 млн единиц или 6,0%). При этом количество ИПС вкладчиков (получателей) в ЕНПФ на 1 февраля 2026 г. - 12,73 млн единиц, из них: 11,30 млн - по ОПВ, 766,40 тыс. - по ОПВР, 469,08 тыс. - по ДПВ. Отметим, что в общее количество счетов по учету ОПВ (11,30 млн единиц) также входят счета получателей, выехавших на ПМЖ за пределы страны, но не обратившихся за накоплениями, умерших вкладчиков, чьи наследники не оформили наследование пенсионных накоплений, военнослужащих, переведенных с 2017 года на полное государственное пенсионное обеспечение, и других категорий вкладчиков (получателей), на счета которых в соответствии с казахстанским законодательством взносы не должны поступать.

Количество основных пенсионных счетов в ЕНПФ, на которых учитываются сведения о поступивших ОПВР, составило 5,55 млн единиц.

Вся актуальная информация о статистических данных по пенсионным активам размещена на сайте enpf.kz в разделе «Статистика и аналитика».

АЛДАБЕРГЕНОВ АУЫЛДЫҚ ОКРУГІ ӘКІМІНІҢ АППАРАТЫ» МЕМЛЕКЕТТІК МЕКЕМЕСІ, МЕМЛЕКЕТТІК ҚЫЗМЕТТІК ТҮРЛЕРІН ҰСЫНАДЫ

- 1) Жер учаскесінің нысаналы мақсатын өзгертуге шешім беру.
 - 2) Сауда- саттықты (конкурстарды, аукциондарды) өткізуді талап етпейтін, мемлекет меншігіндегі жер учаскелеріне құқық алу.
 - 3) Жер учаскесін жеке меншікке ақысын бірден немесе бөліп төлеу арқылы сату.
 - 4) Жер учаскесін алу үшін кезекке қою.
 - 5) Кент, ауыл жерлерінен жер учаскесін беру.
- Аталған мемлекеттік қызметтер электрондық лицензиялау порталы арқылы көрсетіледі. Сондай-ақ, Алдабергенов ауылдық округі әкімдігінің ғұмаратында қажетті ұйымдастыру техникасымен және Мемлекеттік қызмет көрсету ережелері орналастырылған ақпараттық стенд жабдықталған электрондық өзіне-өзі қызмет көрсету бұрышы бар екенін хабарлаймыз.**

**А.Д.БИБОЛОВА,
«Алдабергенов ауылдық округі әкімінің аппараты»ММ-нің бас маманы (87283628576)**

НАВАРЛАНДЫРУ

Сведения по Call центру

**Наименование населенного пункта: Ескельдинский район
Ответственный ФИО/должность: Оразбеков Диас Асимтаевич, руководитель отделения организационно, государственно-правовой работы аппарата акима Ескельдинского района
Номер телефона: 8(72836) 3-01-82
График работы: 9:00-18:30, пн-пт (обед13:00-14:30)
Место размещения: Здание акимата
Ескельдинского района, с.Қарабұлақ, ул Оразбекова 67, кабинет 28**

Call орталығы бойынша мәлімет

**Елді мекеннің атауы: Ескелді ауданы
Жауапты тұлға ТАӨЛауазымы: Оразбеков Диас Асимтайұлы,
Ескелді ауданы әкімі аппаратының ұйымдастыру, мемлекеттік-құқықтық жұмыс бөлімшесінің басшысы
Телефон нөмірі: 8(72836) 3-01-82
Жұмыс уақыты: 9:00-18:30, дс-жм (түскі үзіліс 13:00-14:30)
Орналасқан жері: Ескелді ауданының әкімшілік ғұмараты, Қарабұлақ ауылы, Оразбеков көшесі 67, 28-кабинет,**

ВНИМАНИЮ ПРЕДПРИНИМАТЕЛЕЙ ОБЛАСТИ ЖЕТІСУ!

Объявление о приеме документов на включение индивидуальных предпринимателей и юридических лиц (за исключением субъектов крупного предпринимательства) в реестр субъектов социального предпринимательства

Организатор:

ГУ «Управление предпринимательства и индустриально-инновационного развития области Жетісу».

Местонахождение: г. Талдықорған, ул. Кабанбай батыра 26, 1 этаж.

Контактный телефон:

8 (7282) 32-93-92, 87082704129

Предмет приема заявок: Включе

ние индивидуальных предпринимателей и юридических лиц (за исключением субъектов крупного предпринимательства) в реестр субъектов социального предпринимательства в соответствии с правилами ведения реестра субъектов социального предпринимательства, утвержденным приказом и.о. министра национальной экономики Республики Казахстан от 17 июля 2023 года №140.

Место подачи заявок для включения в реестр: г. Талдықорған, ул. Кабанбай батыра 26, 1 этаж, кабинет 108.

Сроки подачи заявок:

с «1» марта 2026 года по «15» марта 2026 года.

Дата начала подачи заявок: «1» марта 2026 г.

Дата окончания подачи заявок: «15» марта 2026 г.

Отмечаем, что заявки, поступившие по истечении указанного срока, приему не подлежат.

В реестр социального предпринимательства могут претендовать на включение предприниматели, относящиеся к следующей категории:

1 категория – Субъекты социального предпринимательства, способствующие занятости социально уязвимых слоев населения;

- лица с инвалидностью;

- родители и иные законные представители, воспитывающие ребенка с инвалидностью;

- пенсионеры и граждане предпенсионного возраста (в течение пяти лет до наступления возраста, дающего право на пенсионные выплаты по возрасту);

- воспитанники и выпускники организаций образования для детей сирот и детей, оставшихся без попечения родителей, в возрасте от шестнадцати до двадцати трех лет;

- лица, освобожденные от отбывания наказания из учреждений уголовно-исполнительной (пенитенциарной) системы, – в течение шестидесяти месяцев после освобождения;

- лица, отбывающие наказание в учрежде-

ниях уголовно-исполнительной (пенитенциарной) системы и состоящие на учете в службе пробацции;

- лица без определенного места жительства;- родители и иные законные представители, относящиеся к малообеспеченным, многодетным или неполным семьям, а также многодетные матери, награжденные подвесками «Алтын алқа», «Күміс алқа» или получившие ранее звание «Мать-героиня», а также награжденные орденами «Материнская слава» I и II степени;

- лица, прошедшие медико-социальную реабилитацию наркологических больных или лечение зависимости от психоактивных веществ, – в течение двенадцати месяцев после проведения реабилитации или лечения;

- кандасы;

2 категория – Субъекты социального предпринимательства, способствующие реализации товаров, выполнению работ, предоставлению услуг социально уязвимых слоев населения из первой категории;

3 категория – Субъекты социального предпринимательства, осуществляющие деятельность по производству товаров, выполнению работ, предоставлению услуг предназначенных для социально уязвимых слоев населения из первой категории в соответствии со следующими видами деятельности:

- по оказанию социально-бытовых услуг, направленных на поддержание жизнедеятельности в быту;

- по оказанию социально-медицинских услуг, направленных на поддержание и сохранение здоровья путем организации ухода, оказания содействия в проведении оздоровительных мероприятий, систематического наблюдения для выявления изменения состояния здоровья граждан;

- по оказанию социально-психологических услуг, предусматривающих оказание помощи в коррекции психологического состояния для адаптации в социальной среде;

- по оказанию социально-педагогических услуг, направленных на профилактику отклонений в поведении;

- по оказанию социально-трудоустройству, направленных на оказание помощи в трудоустройстве и решении иных проблем, связанных с трудовой адаптацией;

- по оказанию услуг, предусматривающих повышение коммуникативного потенциала, реабилитацию и социальную адаптацию, услуг по социальному сопровождению;

- по производству и (или) реализации медицинской техники, протезно-ортопедических средств, программного обеспечения в области цифрового здравоохранения, а также технических средств, которые могут быть

использованы исключительно для профилактики заболеваний, реабилитации лиц с инвалидностью, в том числе медицинской абилитации детей с инвалидностью;

- по организации отдыха и оздоровления лиц с инвалидностью и пенсионеров;

- по реализации образовательных программ дополнительного образования;

- по созданию условий для лиц с инвалидностью и маломобильных групп населения по обеспечению доступа к объектам социальной, транспортной и рекреационной инфраструктуры, использованию транспортных средств, оказанию универсальных услуг связи при предоставлении информации;

4 категория – Субъекты социального предпринимательства, осуществляющие работу в следующих видах деятельности:

по оказанию психолого-педагогических и иных услуг, направленных на укрепление семьи, обеспечение семейного воспитания детей и поддержку материнства и детства;

- по организации отдыха и оздоровления детей;

- по реализации общеобразовательных учебных программ дошкольного воспитания и обучения, начального, основного среднего, общего среднего образования, образовательных программ технического и профессионального образования;

- по оказанию психолого-педагогической поддержки детям с ограниченными возможностями, медицинской и социальной помощи обучающимся и воспитанникам, испытывающим трудности в освоении учебных программ основного среднего и общего среднего образования, развития и социальной адаптации;

- по обучению работников и добровольцев (волонтеров) социально ориентированных некоммерческих организаций, направленному на повышение качества предоставления услуг такими организациями;

- культурно-просветительская (в том числе деятельность частных музеев, театров, библиотек, архивов, школ-студий, творческих мастерских, ботанических и зоологических садов, домов культуры, домов народного творчества);

- по охране окружающей среды;

- по оказанию социально уязвимым слоям населения, гериятрической и геронтологической помощи, организации центров здоровья и долголетия, мероприятий по ведению здорового образа жизни.

С конкурсной документацией вы можете ознакомиться на сайте управления предпринимательства и индустриально-инновационного развития области Жетісу по ссылке <https://www.gov.kz/memleket/entities/zhetysu-industrial?lang=ru>

Эл. мекенжайымыз: Eskeldi_eli@mail.ru

Газет ҚР Инвестициялар және даму Министрлігінің байланыс, ақпаратандыру және ақпарат комитетінде 2015 жылғы 16 қарашада тіркеліп, № 15692-Г куәлігі берілген. Регистрационное свидетельство № 15692-Г от 16 ноября 2015г. выдано Министерством по инвестициям и развитию РК, комитетом связи, информатизации и информации.

Газет материалдары редакцияның компьютерлік орталығында беттеледі. Газет «Гамма-принт» Республикалық полиграфиялық баспа кешені» ЖШС-ның баспаханасында басылады. Баспахананың мекен-жайы: 050061, Алматы қаласы, Райымбека көшесі, 369-үй

Редакция мекенжайы: индекс 040500 Қарабұлақ ауылы, Сатпаева көшесі, 67 үй.

Осы шығарылымның таралымы 1900 Тираж 1900 Тапсырыс 314 Көлемі 2 баспа бағақ.

Авторлардың мақалалары редакцияның көзқарасын білдірмейді. Опубликованные материалы не обязательно отражают точку зрения редакции. Компьютерная верстка Д.ДАУРЕНҚЫЗЫ

Меншік иесі: «ЕСКЕЛДІ ЕЛІ» ЖШС директор - бас редактор Инкар Ерболқызы НҰРСҰЛТАНОВА. Редакцияның телефоны 3-19-15

Газет қазақ және орыс тілдерінде аптасына бір рет жұма күні шығады.